

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

фактором є вибухонебезпечність газів. Відзначалися випадки вибуху тіл тварин після застосування ефіру для евтаназії з подальшим спалюванням трупа [2, ст.25].

Серед анестетиків варто виділити препарати минулого такі як ефір та азоту оксид, а також сучасні – ізофлуран, енфлуран, севофлуран. Старі засоби відзначаються вираженою та тривалою стадією збудження, коли нові такої властивості не мають [3, ст.15].

Таблиця – Порівняльна характеристика старих та нових інгалаційних анестетиків

Старі препарати (ефір, азоту оксид)	Нові препарати (ізофлуран, енфлуран, севофлуран)
Виражена та тривала стадія збудження	Не виражена стадія збудження
Не повідомлялось про виражену епілептиформну активність	Індукують епілептиформну активність
Подразнюють слизові оболонки	Незначно подразнюють слизові оболонки
Часто вибухонебезпечні	Не вибухонебезпечні

Інгалаційні анестетики рекомендують як частину двоетапного процесу, коли завдяки ним тварину спочатку позбавляють свідомості, а потім вбивають за допомогою додаткового методу.

Неінгалаційні методи евтаназії включають: імєрсійні (етомідат), трансдермальні (бензокаїн) та оральні (препарати не затверджені, хоча спосіб теоретично можливий) та ін'єкційні (рекомендовані до використання) [2, ст.33].

Серед ін'єкційних препаратів найуживанішими є похідні барбітурової кислоти (пентобарбітал та тіопентал натрію), менш популярними є надсильні опіоїди (еторфіну гідрохлорид і карфентанілу цитрат) [4]. Група опіоїдів вважається небезпечною для персоналу в разі випадкового уколу та суворо контролюється. Застарілими препаратами вважають хлорид калію, солі магнію, хлоралгідрат, алкоголі та еугенол. Старіші препарати не здатні до гуманної евтаназії та не рекомендуються AVMA.

Евтаназія тварин потребує ретельного вибору методу, враховувати вид тварини, наявне обладнання та кваліфікацію персоналу. Важливо, щоб власники тварин мали доступ до якісної інформації про методи евтаназії та можливі ефекти, а ветеринарні лікарі дотримувалися етичних стандартів, щоб забезпечити найкращі умови для своїх пацієнтів. Тільки так можна знайти баланс між людяністю і необхідністю приймати важкі рішення заради зменшення страждань тварин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Kuhse H. Euthanasia Fact Sheet. The World Federation of Right to Die Societies. Archived from the original on 03.08.2020. URL:<https://web.archive.org/web/20200803175410/https://www.worldrtd.net/euthanasia-fact-sheet>(дата звернення: 14.10.2024)
2. American Veterinary Medical Association: Guide lines for the Euthanasia of Animals: 2020 Edition. P. 6–40.
3. Фармакологічна корекція стану центральної нервової системи у тварин: навчальний посібник / С.В. Рубленко та ін. Біла Церква, 2024. 114 с.
4. Carfentanil-an ultra potent opioid / A . George et al. The American journal of emergency medicine. 2010. 28. 530-2. DOI:10.1016/j.ajem.2010.03.003.

УДК 619:636.7:576.89:616.98.

МІЩЕНКО А.С., магістрантка

Науковий керівник – **ШАГАНЕНКО В.С.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛОТІЛАНЕРА ЗА ЛІКУВАННЯ ОТОДЕКТОЗУ В СОБАК

Отодектоз – паразитарне захворювання, що характеризується ураженням зовнішнього слухового ходу та барабанної перетинки. При відсутності лікування хвороба може ускладнюватися запаленням середнього та внутрішнього вуха, менінгітом та навіть спричинити загибель тварини.

Ключові слова: отодектоз, лотіланер, собака.

Отодектоз — це захворювання зовнішнього слухового проходу у собак, яке викликане вушними кліщами *Otodectes cynotis* родини *Psoroptidae*. Кліщ уражає котів, собак і багатьох інших м'ясоїдних тварин. Найчастіше хворіють молоді тварини, оскільки їхня імунна система ще не повністю сформована, але слід зауважити, що й дорослі собаки також можуть заражатися.

Хвороба супроводжується розвитком гнійного отиту, а після перфорації барабанної перетинки патологічний процес переходить на середнє й внутрішнє вухо, а згодом на оболонки головного мозку.

Здорові собаки заражаються при контакті з хворими тваринами. Можливе зараження через занесення паразита в дім разом із лежанками, іграшками або навіть на одязі та взутті власників [1, 2].

В 2021 році в Греції було проведено дослідження поширеності, інтенсивності інвазії та факторів ризику *Otodectes cynotis* у молодих собак. У 25 собак виявили збудник, з яких 18 (72%) були у віці до 3 місяців і 7 (28%) від 3 до 6 місяців. Середня інтенсивність інвазії *Otodectes cynotis* становила 22,12 кліща на собаку. Значно вищу загальну поширеність інвазії було виявлено у цуценят із розплідників, або притулків, ніж цуценят, які належать власникам [2].

Метою роботи було оцінити ефективність застосування лотіланера за лікування отодектозу в собак.

Матеріалами для дослідження були 10 клінічно хворих на отодектоз собак різних порід, що надходили у Жашківський відділ УРДЛВМ. Для виконання роботи використовували клінічні (анамнез, огляд тварини) та лабораторні методи дослідження.

Для постановки діагнозу використовували анамнестичні дані, клінічні ознаки, епізоотологічну ситуацію та дані лабораторних досліджень.

У собак за отодектозу виявляли такі клінічні ознаки як: занепокоєння, зуд вушної раковини, розчіси шкіри, кривоголовість. У вушній раковині починають з'являтися бурокоричневі кірочки, надмірна кількість сірки. З'являється запалення. З розвитком захворювання у вусі збирається темно-коричневий ексудат неприємного запаху. Тварини нахилиють голову в сторону ураженого вуха.

Яскрава клінічна картина і наявність характерних для отодектозу симптомів полегшує постановку діагнозу. Але стверджувати, що це саме вушний кліщ у собак, можна тільки після проведення мікроскопії, при якій в патологічному матеріалі будуть виявлені збудники захворювання.

Золотий стандарт діагностики отодектозу – шкірний зішкріб та мазок з зовнішнього вуха і його дослідження під мікроскопом при великому збільшенні.

Для встановлення ефективності лотіланера за лікування отодектозу в собак було проаналізовано дві групи тварин по 5 особин у кожній.

У групі 1 лікування проводили за такою схемою:

1. Механічне очищення вушних раковин із застосуванням 3% розчину перекису водню.

2. Введення лікарського препарату спрямованого на знищення вушного кліща. Для цього ми застосували краплі «Palladium pet line The ONE» (діючі речовини: фіпроніл, моксидектин, пірипроксифен). Засіб наносили на внутрішню поверхню вушної раковини за допомогою ватних тампонів.

3. Для усунення ознак отиту застосовували вушні краплі «Отофлорекс» (діючі речовини: івермектин, клотримазол, флуорфенікол, бетаметазон) по 2 краплі у кожне вухо.

У групі 2 до зазначеного вище лікування додали комбінований протипаразитарний препарат «Credelio plus» (діючі речовини: лотіланер та мільбеміцину оксим).

Після лікування, через 14 днів були проведені повторні дослідження: у тварин в обох групах загальні симптоми зникли. Під час лабораторного дослідження у собак з групи 1

були виявлені поодинокі кліщі у полі зору мікроскопа. У тварин з групи 2 кліщів не виявлено. Це пояснюється тим, що препарати на основі макроциклічних лактонів у терапевтичній концентрації знаходяться протягом 7-10 діб, після чого їх акарицидна дія знижується. «Credelio plus», де діючою речовиною є також лотіланер, зберігає акарицидний ефект протягом 1 місяця після однократного застосування [3].

На основі отриманих результатів можна дійти висновку, що препарати на основі лотіланера у комбінації із традиційною протипаразитарною терапією за отодектозу в собак сприяють більш повному одужанню хворих тварин, запобігають повторному зараженню та розвитку рецидиву захворювання протягом 1 місяця після однократного застосування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. К: Вища освіта, 2003. 268 с.
2. Поширеність, інтенсивність інвазії та фактори ризику *Otodectes cynotis* у молодих собак / М. Лефкадіт та ін. 2021. С. 281–283.
3. URL: https://ec.europa.eu/health/documents/community-register/2023/20230124158168/anx_158168_en.pdf

УДК 619:616. 153.284:636.2:612.015.6

ЧАЛАПЧІЙ М.В., ПАЩЕНКО М.С., КАЛЬКОВЕЦЬ Д.І., магістранти,
ГОЦУЛЯК М.М., аспірант
Науковий керівник – **САХНЮК В.В.,** д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ВИКОРИСТАННЯ БІОХІМІЧНОГО АНАЛІЗАТОРА STAT FAX 4500 ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ПРОТЕЇНОВОГО МЕТАБОЛІЗМУ У ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ КОРІВ

Біохімічний аналізатор Stat Fax 4500 – це компактний напівавтоматичний прилад, технічні параметри якого дозволяють проводити вимірювання показників у сироватці (плазмі) крові в діапазоні хвиль від 340 нм до 700 нм. Дослідження проводили наборами реактивів «Філісіт-Діагностика» (Україна). Концентрація загального протеїну в сироватці крові нетелей і корів-первісток голштинської породи встановлена в межах 67,0–94,3 г/л ($78,6 \pm 1,28$ г/л), а порушення його метаболізму діагностували у 29,0 % тварин. Уміст альбумінів у середньому становив $38,4 \pm 0,50$ % (32,4–43,5 %). Встановлені межі (2,99–7,26 ммоль/л), середню величину ($3,9 \pm 0,19$ ммоль/л) та оптимальні значення метаболізму сечовини у 45,2 % досліджених тварин. У 74,2 % досліджених нетелей і новотільних корів-первісток уміст креатиніну в сироватці крові був оптимальний ($131,5 \pm 3,91$ мкмоль/л; 86,7–182,6 мкмоль/л).

Ключові слова: біохімічний аналізатор, діагностика, нетелі, корови-первістки, загальний протеїн, альбуміни, сечовина, креатинін.

На сучасному етапі розвитку ветеринарної медицини діагностична інформативність клінічних симптомів за багатьох захворювань є недостатньою, оскільки з початком розвитку патологічного процесу в організмі тварин відбувається інтенсифікація захисних компенсаторно-приспосувальних реакцій організму, які допомагають вести боротьбу за збереження гомеостазу. І лише тоді, коли захисні системи більше не в змозі компенсувати пошкодження органів і систем, виявляються типові симптоми хвороби, а лікування тварин за вираженого клінічного перебігу захворювань є високовартісне і не завжди ефективне. Тому вкрай важливим є проникнення у таємниці компенсаторних механізмів, пошук серед них специфічних реакцій для тієї чи іншої патології з наступним використанням їх для ранньої діагностики внутрішніх хвороб [1, 2]. Оскільки більшість метаболічних захворювань перебігає в субклінічній формі, їх діагностика ґрунтується на лабораторному дослідженні крові, сечі, молозива, молока, ліквору, синовії, вмісту рубця і шлунку тощо